

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

B O S N A I H E R C E G O V I N A
F E D E R A C I J A B O S N E I H E R C E G O V I N E
F E D E R A L N I Z A V O D Z A S T A T I S T I K U

B O S N I A A N D H E R Z E G O V I N A
F E D E R A T I O N O F B O S N I A A N D H E R Z E G O V I N A
I N S T I T U T E F O R S T A T I S T I C S O F F B & H

GODINA / YEAR VIII

SARAJEVO, 15. 07. 2015.

BROJ / NUMBER: 10.1.1

Molimo korisnike da prilikom korišćenja podataka navedu izvor
Those using data from this issue are requested to state the source

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I BRUTO DODANA VRIJEDNOST U 2014., PROIZVODNI PRISTUP - prvi rezultati

GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED FOR 2014,
PRODUCTION APPROACH – first results

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Uvod

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje prve rezultate obračuna bruto domaćeg proizvoda (BDP) po proizvodnom pristupu za Federaciju BiH za 2014. godinu.

Bruto domaći proizvod za Federaciju BiH za 2014. godinu nominalno iznosi 17.791.171 hiljada KM i u odnosu na 2013. godinu je veći za 2,4 %. Realni rast BDP-a za 2014. godinu u odnosu na prethodnu godinu iznosi 1,2%.

Obračun je urađen po proizvodnom pristupu slijedeći koncept i preporuke međunarodnih metodologija „Sistem nacionalnih računa 1993“ (SNA-93) i „Evropski sistem računa 1995“ (ESA-95).

U području L - Poslovanje nekretninama, uključena je vrijednost imputirane rente, koja predstavlja usluge korištenja stambenih zgrada nastanjenih njihovim vlasnicima.

Procjene statističkog praćenja neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti uključene su u obračun bruto domaćeg proizvoda, osim ilegalnih aktivnosti.

Svi podaci su iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom djelatnosti NACE-Rev.2.

Poslovni subjekti su grupisani prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti (organizacioni princip).

NOTES ON METHODOLOGY

Introduction

Institute for Statistics of FB&H in this first release presents the first results of the calculation of Gross domestic product (GDP) according to the production approach for the Federation B&H for 2014.

Gross domestic product for the Federation B&H for 2014 has a nominal value of 17,791,171 thousand KM, and nominal increase of GDP compared to 2013 is 2.4%. The real GDP growth in 2014 compared to the previous year is 1.2%.

Calculation has been done by applying the production approach, according to the concept and recommendations of International methodologies, namely „System of National Accounts 1993“ (SNA-93) and „European System of Accounts 1995“ (ESA-95).

Estimated value of imputed rental data have been included in section L - Real estate activities and refers to the services for owner-occupied dwellings.

Non-observed economy (NOE) estimations have been included in calculating the Gross domestic product, with exception of illegal activities.

All data have been given by sections of Classification of Activity KD BiH 2010, which is harmonized with European Classification of Activity NACE-Rev.2.

Business entities were grouped regarding to the main activity and headquarter (organisational principle).

Definicije

Bruto domaći proizvod je jednak vrijednosti svih roba i usluga proizvedenih u ekonomiji (output ili bruto vrijednost proizvodnje) minus vrijednost svih roba i usluga potrošenih u proizvodnom procesu (međufazna potrošnja po nabavnim cijenama). Polazeći od bruto dodane vrijednosti u baznim cijenama, dodavanjem svih poreza na proizvode i oduzimanjem subvencija na proizvode dobije se BDP u tržišnim cijenama.

Bruto domaći proizvod i bruto dodana vrijednost u stalnim cijenama su važni pokazatelji dinamike i nivoa/razine ekonomskog razvoja i pokazuju ekonomski rast između različitih perioda, kada se eliminira uticaj/utjecaj promjena cijena. Obračun bruto domaćeg proizvoda u stalnim cijenama izveden je metodom jednostrukih indikatora. Za najveći broj djelatnosti korišten je pristup deflacije tekućih vrijednosti outputa, a za određene djelatnosti primijenjen je pristup ekstrapolacije fizičkim pokazateljima, u zavisnosti od raspoloživih indikatora.

Bruto vrijednost proizvodnje (output) je vrijednost dobara i usluga koje proizvode rezidentne institucionalne jedinice u određenom vremenskom periodu/razdoblju. Bruto vrijednost proizvodnje obuhvata vrijednost tržišne proizvodnje, proizvodnje za vlastitu finalnu upotrebu/uporabu i ostalu netržišnu proizvodnju (dobra i usluge koje vlada i neprofitne institucije pružaju drugim institucionalnim jedinicama bez naknade ili po cijenama koje nisu ekonomski značajne).

Međufazna potrošnja predstavlja vrijednost dobara i usluga po nabavnim cijenama, upotrijebljenih kao inputi u procesu proizvodnje (isključujući potrošnju fiksnog kapitala) u obračunskom periodu sa ciljem da se proizvedu druga dobra i usluge.

Dodana vrijednost jednaka je razlici bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Dodana vrijednost u baznim/bazičnim cijenama jednaka je zbiru sredstava zaposlenih, ostalih poreza na proizvodnju umanjениh za ostale subvencije na proizvodnju, bruto poslovnog viška i bruto mješovitog dohotka.

UFPIM (usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene) predstavlja vrijednost usluga finansijskog/financijskog posredovanja koja se izračunava indirektno. Izračunava se kao razlika između potraživanja po kamata (aktivne kamate) i obaveza/obveza po kamata (pasivne kamate) za institucionalne jedinice finansijskog/financijskog posredovanja. Ovom stavkom se vrši korekcija bruto dodane vrijednosti na nivou/razini ukupne ekonomije.

Porezi na proizvode su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili prosljeđenom dobru i usluzi. Ovi porezi obuhvataju porez na dodanu vrijednost, akcize, carine, porez na igre na sreću (osim poreza na dobitke od igara na sreću) i boravišnu taksu/pristojbu.

Subvencije na proizvode su tekuća nepovratna plaćanja države tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces preduzeća/poduzeća, za prodaju i izvoz proizvoda.

Znakovi

- nema pojave

0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene jedinice mjere

Definitions

Gross domestic product is equal to the value of all goods and services produced in the economy (output) less the value of all goods and services used in the production process (intermediate consumption at purchase prices). Starting from the gross value added at basic prices, by adding all taxes on products and subtracting subsidies on products, GDP at market prices is calculated.

Gross domestic product and gross value added at constant prices are important indicators of dynamics and level of economic development and present the economic growth between different periods, when price effect is eliminated. Calculation of GDP at constant prices is done by the single indicators method. Deflation approach for current value of output was used for the most activities, while for some activities extrapolation approach was used, depending on the available indicators.

Output is the value of goods and services generated by resident institutional units during a certain period. It covers both market and non-market goods and services. Gross output includes the market production value, production for own final use and other non-market production (goods and services which government and non-profit institutions provide to other institutional units free of charge or at prices that are not economically significant).

Intermediate consumption includes the value of goods and services at purchasers' prices consumed as inputs in process of production (excluding consumption of fixed capital) in order to produce other goods and services in accounting period.

Value added equals to the difference between gross output and intermediate consumption. Value added at basic prices also equals to the sum of compensation of employees, other taxes on production less other subsidies on production, gross operating surplus and gross mixed income.

FISIM (Financial intermediation services indirectly measured) is defined as the value of financial intermediation services indirectly measured. It can be compiled as the difference between the interests received from borrowers (interest payable) and the interests paid to depositors (interest receivable) for institutional units of the financial intermediation. With this item the correction of gross value added is made at the level of the whole economy.

Taxes on products are taxes paid according to the produced or delivered good and service. These taxes consist value added tax (VAT), excises, duties, taxes on lotteries, gambling and betting (other than those on winnings) and tax on overnight stays.

Subsidies on products are current unrequited payments of general government to market producers, provided for the production process of enterprises, for the sale and export of products.

Symbols

no occurrence

value is less than 0,05 of the unit measure used

Tabela 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TEKUĆE CIJENE
GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

	2013	2014 ¹⁾	
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, 000 KM	17.374.572	17.791.171	<i>Gross domestic product in current prices, 000 KM</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, KM	6.064	6.211	<i>Gross domestic product per capita, KM</i>
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, 000 EUR	8.883.614	9.096.621	<i>Gross domestic product in current prices, 000 EUR</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, EUR	3.100	3.175	<i>Gross domestic product per capita, EUR</i>
Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama, 000 USD	11.790.562	12.069.994	<i>Gross domestic product in current prices, 000 USD</i>
Bruto domaći proizvod po stanovniku, USD	4.115	4.213	<i>Gross domestic product per capita, USD</i>
Broj stanovnika (procjena sredinom godine)	2.865.223	2.864.637	<i>Population (mid-year estimate)</i>
Prosječan godišnji kurs, KM/EUR ²⁾	1,9558	1,9558	<i>Annual average exchange rate KM/EUR²⁾</i>
Prosječan godišnji kurs, KM/USD ²⁾	1,4736	1,4740	<i>Annual average exchange rate KM/USD²⁾</i>

¹⁾ Prvi rezultati

¹⁾ *First results*

²⁾ Izvor: Bilten Centralne banke BiH

²⁾ *Source: Bulletin of Central bank of B&H*

Tabela 2. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I BRUTO DODANA VRIJEDNOST

GROSS DOMESTIC PRODUCT AND GROSS VALUE ADDED

Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost u tekućim cijenama/ Gross value added in current prices 000 KM		Struktura/Structure %		Nominalni indeksi/Nominal indices	Stope realnog rasta/Real growth rates, %	Section of activity
	2013	2014 ¹⁾	2013	2014 ¹⁾	2014 ¹⁾ /2013	2014 ¹⁾	
	A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	870.056	741.291	5,0	4,2	85,2	
B Vađenje ruda i kamena	380.483	357.263	2,2	2,0	93,9	-3,5	B Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	2.110.743	2.149.798	12,1	12,1	101,9	3,4	C Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	708.392	687.896	4,1	3,9	97,1	-8,4	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	200.948	206.533	1,2	1,2	102,8	3,1	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Građevinarstvo	620.007	652.928	3,6	3,7	105,3	3,8	F Construction
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2.400.830	2.514.766	13,8	14,1	104,7	3,7	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Prijevoz i skladištenje	646.403	691.558	3,7	3,9	107,0	8,1	H Transportation and storage
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	407.964	415.909	2,3	2,3	101,9	1,5	I Accommodation and food service activities
J Informacije i komunikacije	810.574	814.774	4,7	4,6	100,5	-0,3	J Information and communication
K Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	731.513	740.585	4,2	4,2	101,2	2,5	K Financial and insurance activities
L Poslovanje nekretninama <i>od toga: imputirana renta</i>	956.036 819.147	970.363 819.190	5,5 4,7	5,5 4,6	101,5 100,0	1,6 0,0	L Real estate activities <i>of which: imputed rent</i>
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	456.575	482.497	2,6	2,7	105,7	7,4	M Professional, scientific and technical activities
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	145.467	169.216	0,8	1,0	116,3	17,8	N Administrative and support service activities
O Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	1.442.222	1.477.255	8,3	8,3	102,4	1,5	O Public administration and defence; compulsory social security
P Obrazovanje	846.654	881.958	4,9	5,0	104,2	2,2	P Education
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	819.339	854.160	4,7	4,8	104,2	2,9	Q Human health and social work activities
R Umjetnost, zabava i rekreacija	148.663	172.375	0,9	1,0	116,0	15,9	R Arts, entertainment and recreation
S Ostale uslužne djelatnosti	237.796	245.074	1,4	1,4	103,1	3,2	S Other service activities
T Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca	-	-	-	-	-	-	T Activities of households as employers
U Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	U Activities of extraterritorial organisations and bodies
Ukupno sve djelatnosti	14.940.665	15.226.199	86,0	85,6	101,9	1,4	Total of activities
UFPI (-)	515.036	520.703	3,0	2,9	101,1	4,9	FISIM (-)
Bruto dodana vrijednost, bazne/bazične cijene	14.425.629	14.705.496	83,0	82,7	101,9	1,2	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+)	2.948.943	3.085.675	17,0	17,3	104,6	1,4	Taxes on products less subsidies on products (+)
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	17.374.572	17.791.171	100,0	100,0	102,4	1,2	Gross domestic product (GDP) at market prices

¹⁾ Prvi rezultati¹⁾ First results